

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI (Rafał Łatka, Mirosław Szumiło).....	9
--	---

I. ESEJE

▪ Rafał Łatka , Kościół katolicki w latach przełomu (1987–1989).....	13
▪ Detelina Dineva , The Bulgarian 1989.....	41

II. STUDIA

▪ Adam Mielczarek , Socjologiczne interpretacje ruchu „Solidarności” lat 1980–1981. Próba usystematyzowania istniejącej literatury.....	59
▪ Piotr Juchowski , „Gazeta Krakowska” wobec NSZZ „Solidarność”: wrzesień 1980 – grudzień 1981..	82
▪ Przemysław Benken , Wojciech Jaruzelski „otwiera” Chiny. Wizyta I sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwie Środka w 1986 roku.....	103
▪ Monika Wiśniewska , Duszpasterstwo polonijne Kościoła rzymskokatolickiego w ostatnim programie rządowym PRL.....	133
▪ Paweł Kowal , Między pielgrzymkami. Jan Paweł II i Stolica Apostolska wobec przemian w Polsce (1987–1991).....	150
▪ Miklós Mitrovits , Polski wpływ na proces kształtowania się opozycyjnych partii politycznych na Węgrzech (1981–1989).....	181
▪ Jarosław Wołkonowski , Komunistyczna Partia Litwy w latach przełomu 1988–1990.....	211
▪ Peter Jašek , Aksamitna rewolucja i upadek reżimu komunistycznego na Słowacji.....	230
▪ Ołeh Murawśkyj , Ihor Solar , Procesy społeczno-polityczne w Ukraińskiej SRR: osobliwości, tendencje, skutki (przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w.).....	252

III. VARIA

▪ Zbigniew Zaporowski , Wokół wydarzeń we Lwowie 22–24 listopada 1918 roku.....	270
▪ Waldemar Kozyra , Polityka administracyjna resortu spraw wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie spraw wojskowych w latach 1926–1939.....	282
▪ Ihor Rajkiwśkyj , Ukraińska socjaldemokracja w II Rzeczypospolitej (1928–1939).....	302
▪ Serhij Humennyj , „Płonąca granica”. Działalność szpiegowska w kontekście nielegalnych migracji na wschodniej granicy II Rzeczypospolitej (na przykładzie województwa tarnopolskiego)..	327
▪ Dragomir Bondžić , The Communist Party and Celebrations of the Victory Day (9 May) in Yugoslavia 1945–1955.....	345

▪ Jakub Wojtkowiak , Szkice do biografii prawników wojskowych Wojska Polskiego, byłych radzieckich wojenjuristów I. Rangi.	356
▪ Witold Bagiński , Aleksandra Ładosia kręta droga do PRL.	370
▪ Bartłomiej Noszczak , Antykościelna międzynarodówka. Współpraca polskiego Urzędu do spraw Wyznań z jego odpowiednikami w państwach „demokracji ludowej” (1954–1962)	406
▪ Barbara Bielaszka-Podgórny , Wartość badawcza archiwaliów Wydziału do spraw Wyznań Urzędu Wojewódzkiego w Tarnowie jako źródła do dziejów aparatu wyznaniowego PRL.	438
▪ Andrzej W. Kaczorowski , Krynickie urlopy prymasa Wyszyńskiego.	458
▪ Grzegorz Majchrzak , Rozmowy z „Panem Cogito”. Zbigniew Herbert na celowniku peerelewskiego wywiadu.	478

IV. MATERIAŁY I DOKUMENTY

▪ Bogusław Tracz , O związkach Kościoła katolickiego z twórcami kultury w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zapis wykładu Eryka Sztekkera wygłoszonego 24 października 1985 roku na kursie dla dyrektorów wydziałów do spraw wyznań.	494
▪ Grzegorz Wołk , Opozycja polityczna w świetle danych Biura Studiów Służby Bezpieczeństwa MSW z 1988 roku.	522

V. RECENZJE

▪ Czy Ukraina była osamotniona w dobie nowożytnej? Michał Klimecki, Zbigniew Karpus, <i>Czas samotności. Ukraina i Ukraińcy w latach 1914–2018</i> , Warszawa, Bellona, 2018, 336 s. (Mykoła Łytwyn, Lubomyr Chachuła)	546
▪ Co kryją archiwa Quai d’Orsay? <i>Dans les Archives Secrètes du Quai d’Orsay. L’engagement de la France dans le monde 8 mai 1945 – 11 septembre 2001</i> , red. Maurice Vaïsse, Hervé Magro, Paris, L’Iconoclaste, 2017, 400 s. (Monika Komaniecka-Łyp)	554
▪ Jakub Szumski, <i>Rozliczenia z ekipą Gierka 1980–1984</i> , Warszawa, Instytut Pamięci Narodowej, 2018, 336 s. (Michał Przeperski)	562
▪ Bartłomiej Perlak, <i>Internowani na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie. Ośrodki odosobnienia podległe Okręgowemu Zarządowi Zakładów Karnych we Wrocławiu (1981–1982)</i> , Wrocław–Warszawa, Instytut Pamięci Narodowej, 2017, 480 s. (Andrzej Perlak)	567

VI. KONFERENCJE

▪ Monika Komaniecka-Łyp , „Obserwacja w służbie SB” – ogólnopolska konferencja naukowa IPN, Kraków, 18 września 2018 roku.	593
▪ Milena Kindziuk, Rafał Łatka , Ogólnopolska konferencja naukowa „Wiara i patriotyzm. Msze za Ojczyznę bł. ks. Jerzego Popiełuszki. W 100-lecie odzyskania niepodległości”, Warszawa, 18 października 2018 roku.	598
▪ Cecylia Kuta , Międzynarodowa konferencja naukowa „»Za waszą i naszą wolność«. 30. rocznica powstania Autonomicznego Wydziału Wschodniego Solidarności Walczącej”, Kraków, 23–24 maja 2018 roku.	603
Wykaz skrótów.	612

CONTENTS

EDITORIAL (Rafał Łatka, Mirosław Szumiło)	9
---	---

I. ESSAYS

▪ Rafał Łatka , The Roman Catholic Church in the Breakthrough Years (1987–1989)	13
▪ Detelina Dineva , The Bulgarian 1989	41

II. STUDIES

▪ Adam Mielczarek , Sociological Interpretations of the “Solidarity” Movement during 1980–1981. An Attempt to Structure the Existing Literature.	59
▪ Piotr Juchowski , “Gazeta Krakowska” towards the Independent and Self-Governing “Solidarity” Trade Union: September 1980 – December 1981	82
▪ Przemysław Benken , Wojciech Jaruzelski “Opens” China. The First Visit of the First Secretary of the Central Committee of the Polish United Workers’ Party to the Middle Kingdom in 1986	103
▪ Monika Wiśniewska , Polish Pastoral Work of the Roman Catholic Church in the Last Government Programme of the People’s Republic of Poland	133
▪ Paweł Kowal , Between Pilgrimages. John Paul II and the Holy See towards the Transformation in Poland (1987–1991)	150
▪ Miklós Mitrovits , Polish Impact on the Process of Emergence of Opposition Political Parties in Hungary (1981–1989).	181
▪ Jarosław Wołkonowski , The Communist Party of Lithuania in the Breakthrough Years 1988–1990	211
▪ Peter Jasek , The Velvet Revolution and the Collapse of the Communist Regime in Slovakia	230
▪ Oleh Muravskiy, Igor Solar , Socio-political Processes in the Ukrainian Soviet Socialist Republic: Peculiarities, Trends, Consequences (the Second Half of the 1980s – Early 1990s)	252

III. VARIA

▪ Zbigniew Zaporowski , About the Events in Lviv on 22–24 November 1918.	270
▪ Waldemar Kozyra , The Administration Policy of the Ministry of the Interior of the Republic of Poland Concerning Military Affairs in the Years 1926–1939	282
▪ Igor Rajkivskiy , Ukrainian Social Democracy in the Second Republic of Poland (1928–1939)	302
▪ Serhii Humennyi , “A Border in Flames”. Espionage in the Context of Illegal Migrations along the Eastern Border of the Second Republic of Poland (Based on the Example of the Tarnopolskie Voivodeship)	327

▪ Dragomir Bondžić , The Communist Party and Celebrations of the Victory Day (9 May) in Yugoslavia 1945–1955	345
▪ Jakub Wojtkowiak , Sketches for the Biography of Military Lawyers of the Polish Army, Former Top Ranking Soviet War Lawyers	356
▪ Witold Bagieński , Aleksander Ładoś's Tortuous Path to the PRP	370
▪ Bartłomiej Noszczak , The Anti-Church International. The Cooperation of the Polish Office for Religious Denominations with its Counterparts in the State of the "People's Democracy" (1954–1962)	406
▪ Barbara Bielaszka-Podgórný , The Research Value of the Archives of the Department for Religious Denominations of the Voivodeship Office in Tarnów as a Source for the History of the Apparatus for Religious Denominations in the PRP	438
▪ Andrzej W. Kaczorowski , Holidays of Primate Wyszyński in Krynica	458
▪ Grzegorz Majchrzak , Talks with "Mister Cogito". Zbigniew Herbert as a Target of the Intelligence Service of the People's Republic of Poland.	478

IV. DOCUMENTS

▪ Bogusław Tracz , About the Relations of the Roman Catholic Church with Creators of Culture in the People's Republic of Poland. The Record of the Lecture of Eryk Sztেকker of 24 October 1985 during a Course for Directors of Departments for Religious Denominations ..	494
▪ Grzegorz Wołk , Political Opposition in the Light of the Data of the Study Office of the Security Service of the Ministry of the Interior of 1988	522

V. BOOK REVIEWS

▪ Has Ukraine Been Left Alone in the Contemporary Times? Michał Klimecki, Zbigniew Karpus, <i>A Time of Loneliness. Ukraine in the Years 1914–2018</i> , Warsaw, Bellona, 2018, 336 pp. (Mykola Lytvyn, Lubomyr Chachula)	546
▪ What is Hidden in the Archive Quai d'Orsay? <i>Dans les Archives Secrètes du Quai d'Orsay. L'engagement de la France dans le monde 8 mai 1945 – 11 septembre 2001</i> , red. Maurice Vaisse, Hervé Magro, Paris, L'Iconoclaste, 2017, 400 pp. (Monika Komaniecka-Łyp)	554
▪ Jakub Szumski , <i>Settling Accounts with the Government of Gierek 1980–1984</i> , Warsaw, Institute of National Remembrance, 2018, 336 pp. (Michał Przeperski)	562
▪ Bartłomiej Perlak , <i>The Interned in Lower Silesia and in the Region of Opole. Detention Centres Subject to the District Board of Prisons in Wrocław (1981–1982)</i> , Wrocław–Warsaw, Institute of National Remembrance, 2017, 480 pp. (Andrzej Perlak)	567

VI. CONFERENCES

▪ Monika Komaniecka-Łyp , "Observation in the Service of the Security Service" – All-Poland Scientific Conference of the INR, Cracow, 18 September 2018	593
▪ Milena Kindziuk, Rafał Łatka , All-Poland Scientific Conference "Faith and Patriotism. Masses for the Homeland by Blessed Priest Jerzy Popiełuszko. In the 100th Anniversary of Regaining Independence", Warsaw, 18 October 2018	598
▪ Cecylia Kuta , International Scientific Conference "For Your and Our Freedom. The 30th Anniversary of the Autonomous Eastern Department of the Fighting Solidarity", Cracow, 23–24 May 2018	603

Abbreviations	612
----------------------------	-----